

[Frederik Lyngø.]

måde i det hele taget. Dette var et par punkter til overvejelse, også for finansudvalget.

Hans Schmidt: Jeg takker den højtærede statsminister for den forstående måde, hvorpå de af mig fremførte anliggender blev modtaget og behandlet, til trods for at mine motiver ikke stod helt klart. I min indledende tale findes der et lille ord, som var tiltænkt den største betydning. Det er ikke blevet forstået fuldtud og er endog forstået i modsat betydning; det er ordet „overmægtig“. I et af de første afsnit i min tale antydede jeg, at vi har gennemlevet en overmægtig tid, og jeg skal i kortshed søge at klarlægge, hvad jeg mente hermed. En overmægtig tid er ikke ensbetydende med en overvældende stor tid, tværtimod. Alle de, som har levet under denne tids vilkår, føler den som en byrde. Kendetegnet for en overmægtig tid er usikkerhed og handlingens ufrihed for det enkelte menneske, og i særlig grad er det tilfældet for alle dem, som stod med ansvarets byrde i et overdraget hverv. Det modbevises ikke af, at mange, som var med til at skabe denne periode, i de indledende faser anså den for at være en stor tid, og hvem kan sige noget om, hvilken betydning denne tidsperiode kan have for fremtiden, selvom den i manges øjne står med negative fortegn? En overmægtig tid var det for os alle og ikke mindst for det danske folk. Jeg forstår fuldtud og beklager de tunge vilkår, under hvilke denne tid under besættelsen måtte gennemleves, og jeg forstår de følelser, den her har efterladt indtil i dag. Det er med denne indstilling, jeg har fremlagt vore anliggender for det høje ting, og det er sket uden klage eller anklage, ligesom det er sket uden selvanklage eller selvretfærdiggørelse, men alene som forhold, vi ikke kan overvinde selv.

For nogen tid tilbage mente jeg selv, at tiden og nye tanker og mål ville læge de sjælelige sår, som også tynger mange af dem, som nu har valgt mig som deres talsmand. Jeg har måttet erkende, at det ikke blev tilfældet, og jeg vil trods alt udtale håbet om, at den dag må komme og ikke ligge fjern, da der åbnes adgang for dem, der

føler sig tynget, til at få deres sag optaget til ny vurdering.

Jeg er enig med den højtærede statsminister i, at det vil være hensigtsmæssigt at drøfte de forskellige sager, og jeg påskønner tilsagnet om i en fordomsfri forhandling at søge at nå frem til resultater, der ud fra grænsepolitiske og rent menneskelige hensyn vil være holdbare.

Med hensyn til spørgsmålet om konfiskationen af de „Wohlfahrts- und Schulverein“ tilhørende ejendomme tager jeg til efterretning, at det er til behandling i dispensationsnævnet, og at der er givet tilsagn om statslån til en ny bygning i Tinglev.

Det er mig magtpåliggende at udtale en uforbeholden anerkendelse af de bestræbelser, som er udfoldet fra regeringens side for normalisering af vore skole- og kirkeforhold, og som blev indledet af den forrige regering med den nuværende højtærede statsministers billigelse. Jeg går ud fra, at de herunder hørende endnu åbne spørgsmål kan drøftes og forhandles med den højtærede undervisningsminister. Meddelelsen om, at spørgsmålet om eksamensret for de tysk-sprogede skoler er taget op til ny overvejelse, har jeg modtaget med tilfredshed. Jeg udtaler håbet og forventningen om, at disse overvejelser må resultere i en positiv ordening.

Den højtærede statsminister stiller spørgsmål om, hvad jeg lægger i ordet „rehabilitering“. Jeg skal dertil sige, at de krigsfrivillige, der er idømt straffe, efter alt foreliggende og efter vor opfattelse ikke har gjort sig strafskyldige, og jeg udtaler håbet om, at denne opfattelse må vinde frem i det høje ting.

Til de ærede medlemmer fra grænselandet ønsker jeg at sige: ligesom de har følelsen af, at mangt og meget af det, der overgik os, ikke var ret og rigtigt, har vi forståelse af, at der ud fra et politisk synspunkt indtrådte en reaktion i de skelsættende dage ovenpå vor aktion før denne tid. Denne vekselvirkning hører med til vilkårene for en politisk virksomhed, for ikke at sige kamp, og er dens væsen. Vi mener dog, at det rimelige blev overskredet i denne og den derpå følgende tid, og dette overmål er det, mine ønsker går ud på at få fjernet. Der er ikke tale om noget taktisk spil eller